

Lovforslaget bliver Lov i Aar, saa jeg mener, at den højtærede Kultusminister meget vel her kunde tage imod de 15,000 Kr.s Forhøjelse. Jeg forstaaer ikke det ærede Mindretals Haardhjertethed lige over for Kvinder. Det er dog ganske mærkværdigt, at medens de mandlige Seminarister have deres Undervisning paa Statsseminarierne overordentlig billig — de give kun 40 Kr. om Aaret — og medens de enkelte Kvinder, der skulle paa Forstoleseminariet ved Vejle, saa deres Undervisning fuldstændig frit — det ærede Mindretal er jo altsaa ikke haardhjertet over for alle Kvinder — skulle derimod de Kvinder, som uddanne sig til at være Lærere, kun have en overordentlig ringe Understøttelse i Forhold til, hvad deres Undervisning koster dem. Seminaristerne, de mandlige Seminarister, saa deres Undervisning for 40 Kr. om Aaret, og de trængende blandt dem saa 150 Kr. eller noget lignende i aarlig Understøttelse; Kvinderne ved Forstoleseminariet saa fuldstændig fri Undervisning, og de trængende blandt dem saa 150 Kr. om Aaret. De Kvinder derimod, som uddannes til Lærere, give i alt Fald det sidste Aar 300 Kr. for deres Undervisning og saa af dem saa mere end 150 Kr. i Understøttelse; altsaa, de saa det halve af deres Undervisningsbetaling i Form af Understøttelse. Jeg vilde ønske, at det ærede Mindretal vilde være mindre haardhjertet i det Stykke. — Det har for de sidste Talere været Punktum for Talen, at naa til Helligaandshuset i Randers. Jeg skal ikke komme ind paa nogen kunstforstandig eller arkæologisk Behandling af denne Sag; det savner jeg Betingelser for. Jeg vil kun sige dette, at det gjorde mig ondt at høre det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds (S. Kjær) udtale sig i denne Sag. Det ærede Medlems Mening har jo alene i Kraft af dette, at han har siddet saa længe i den lovgivende Forsamling, særlig Bægt og bør nyde kvalificeret Agtelse. Det gjorde mig derfor særlig ondt at høre det ærede Medlem udtale sig saa stærkt imod denne Bevilling, men paa den anden Side var jeg jo paa det rene med, at det rent negative i en Sag kan jo temmelig let føre til at bruge lidt stærkere Udtryk, saa dog de stærke Udtryk ligger der maatte ikke en saa umaadelig stærk Vilje mod Helligaandshuset i Randers. Jeg vil kun pointere det, at det har sin Betydning i rent national Hensende, at værne om det gamle i et Folk og i et Land, og jeg mener, at den bevilgende Mændighed — i dette Tilfælde altsaa den danske Rigsdag — bør paa alle mulige Maader værne

om dette nationale. I dette Tilfælde kan man jo gøre det paa en saa umaadelig let Maade, synes jeg, thi jeg sympatiserer ikke med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) i hans Trussel mod Randers om, at hvis de nu ikke make ret, saa de ikke noget en anden Gang; jeg sympatiserer langt mere med den højtærede Kultusminister i den Sag og raisonnerer som saa: Rigsdagen har i dette Stykke at gøre Randers Byraad et Tilbud, da Rigsdagen indrømmer, at der i Randers ligger en af de ældste Bygninger her hjemme og en Bygning, som har det særegne ved sig, at medens andre gamle Bygninger, som skulle restaureres, tit maa restaureres i Kraft af Gisninger, man mener at kunne opstille om, at det var saadan og saadan, saa kan denne Bygning restaureres alene derved, at det, der er i den, drages frem paa ny. Dette er en ikke uvæsentlig Forskel. Saa siger den danske Rigsdag til Randers By: Vi tilbyde Eder Midler til at restaurere denne gamle Bygning, der har arkæologisk og national Betydning. Men hvis I af praktiske Hensyn mene, at det ikke kan gaa, at den bliver staaende, da jeres Torv skal være større, end det nu er o. s. v., hvis I mene, at Bygningens Vibeholdelse strider mod eders Interesser, ja, saa saa I om den Sag! Jeg i alt Fald vil for mit personlige Vedkommende aldeles ikke miste Randers Byraads Optræden i den Sag, men jeg vilde gerne lægge ærede Medlemmer her i Salen paa Hjerte, at vi vistnok handle mest overensstemmende med, hvad der er den danske Rigsdag værdigt, ved at gøre Randers Byraad, Randers Kommune dette Tilbud. Jeg vil i alt Fald stemme for Bevillingen til Helligaandshuset i Randers.

Berøttelse: Jeg skal gerne imødekomme den højtærede Formands Ønske og fatte mig saa kort som muligt. Jeg har begæret Ordet nærmest for at rette et Spørgsmaal til den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet angaaende Vædringsforslaget Nr. 253, stillet af Ministeren og tiltraadt af Udvalget. Vædringsforslaget gaar, som bekendt, ud paa, at Summen 10,000 Kr. til Rejseunderstøttelser for Lærere og Lærereinder skal forhøjes med 3,000 Kr., og den ærede Ordfører har motiveret Betydningen af dette Vædringsforslag derhen, at det har for at skaffe ogsaa Højskolelærerne Afgang til at få Del i disse Rejseunderstøttelser, hvad de ikke hidtil have haft. Jeg vilde spørge den højtærede Minister, om Rejseunderstøttelser for Lærere i Almindelighed ere beregnede